

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 8C/184/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6814204458
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2017:6814204458.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca samosudkyňou JUDr. Miroslavou Kvetkovou v právnej veci žalobkyň: 1/ G. E., H.. XX.XX.XXXX, C. Š. XXX, 2/ G. Z., H.. XX.XX.XXXX, C. R., D. Č.. XX, zast. JUDr. Róbertom Lakatošom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Rimavskej Sobote, Daxnerova č. 5 proti žalovaným: 1/ A. Z., H.. XX.XX.XXXX, C. E. L., T.. U. XXXX/X, 2/ F. E., H.. XX.XX.XXXX, C. F. X, 3/ L. Z., H.. XX.XX.XXXX, C. E., P. Z. X/XX o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že nehnuteľnosti vedené v katastri nehnuteľností Okresného úradu Revúca, katastrálneho odboru pre katastrálne územie O. N. na LV č. XXX ako parc. registra C, parc. č. XXX, zastavané plochy a nádvoria vo výmere 606 m² a parc. č. XXX, zastavané plochy a nádvoria vo výmere 115 m² patria v pomere k celku v 1/1 do dedičstva po nebohom A. Z.F. rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy trvale bytom v O. N., štátny občas SR.

II. Žalobkyne n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 18.06.2014 sa pôvodne žalobkyne domáhali určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam uvedeným vo výroku tohto rozsudku (ďalej len predmetné nehnuteľnosti) z titulu zrušenia podielového spoluvlastníctva reálnou deľbou pred rokom 1950. Žaloba bola zamietnutá rozsudkom súdu č. k. 8C/184/2014-52 zo dňa 03.03.2015 pre neunesenie dôkazného bremena. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/431/2015-70 zo dňa 17.06.2016 bol rozsudkom zrušený, pričom súd je v danej veci viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Podľa odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu z predchádzajúceho konania na prvostupňovom súde jednoznačne nevyplýva, či okruh účastníkov konania na strane žalovaných a to vo vzťahu k právnym nástupcom po A. F., ktorý je zapísaný na LV č. XXX k sporným nehnuteľnostiam ako podielový spoluvlastník v 1, je správny. Žalovaný 3/ uviedol, že D. E. nie je podľa jeho názoru účastníčkou konania. U tejto osoby ide iba o náhodnú zhodu mien s dcérou nebohého A. F., ktorý bol niekedy v minulosti vlastníkom nehnuteľnosti. V tomto smere je potrebné doplniť dokazovanie a zistiť právneho nástupcu po ňom. Potvrdenie obce O. N., že A. F., ktorý je zapísaný na LV č. XXX v katastrálnom území O. N. v 1, zomrel XX.XX.XXXX a ako dedička po ňom prichádza do úvahy jeho dcéra D. E., rod. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. X nie je samé o sebe dostatočným dôkazom o právnom nástupníctve po ňom. V ďalšom konaní je potrebné bez pochybností zistiť, kto je právnym nástupcom po A. F., ktorý je zapísaný ako podielový spoluvlastník k predmetnej nehnuteľnosti. V ďalšom konaní bude tiež nutné, aby žalobkyne jednoznačne špecifikovali, od čoho odvodzujú svoje vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, či od reálnej deľby alebo vydržaním ako to uvádzajú v odvolaní.

2. Po pripustení zmeny žaloby uznesením č. k. 8C/184/2014-119 zo dňa 06.04.2017 a rozhodnutí o pokračovaní s dedičmi pôvodnej žalovanej uznesením č. k. 8C/184/2014-118 zo dňa 06.04.2017, sa

žalobkyne voči žalovaným domáhali určenia vlastníckeho práva titulom vydržania tak, že predmetné nehnuteľnosti patria v pomere k celku v 1/1 do dedičstva po ich nebohom otcovi A. Z..

Žalobu po zmene odôvodnili tým, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX pre katastrálne územie O. N. a to parc. č. XXX, XXX B. XXX zodpovedajú pôvodným pozemno-knižným parcelám č. XX a XX. Tieto nehnuteľnosti tvorili v dávnej minulosti spoločný dvor zastavaný dvoma za sebou postavenými rodinnými domami s príľahlým dvorom. Tento spoločný dvor bol ešte pred rokom 1950 v prírode reálne rozdelený tak, že si ho spoluvlastníci rozdelili na dva samostatné dvory, z ktorých právnym predchodcom žalobkýň pripadla časť zodpovedajúca súčasným parcelám č. XXX B. XXX (t.j. predmetné nehnuteľnosti). Na parc. č. XXX si ich právni predchodcovia postavili rodinný dom súpisné číslo XX. Za účelom nadobudnutia predmetných nehnuteľností uzavrel ich otec s vtedajšími spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností B. C., O. Z. B. U.Š. F. kúpnu zmluvu, na základe ktorej odkúpil ich polovičný spoluvlastnícky podiel z domového majetku, teda predmetné nehnuteľnosti. Po odkúpení v roku 1960 sa ujal držby predmetných nehnuteľností. Žalobkyne teda odvodzujú oprávnený vstup do držby predmetných nehnuteľností zo strany ich právneho predchodcu od kúpnej zmluvy uzavretej dňa XX.XX.XXXX, na základe ktorej ich právny predchodca odkúpil od vtedajších spoluvlastníkov práve predmetné nehnuteľnosti. Otec žalobkýň na základe kúpnej zmluvy predávajúcim riadne vyplatil kúpnu cenu a v jeho prospech bolo vlastnícke právo aj pozemno-knižne vložené, pričom odkúpením polovičného spoluvlastníckeho podielu z celého domového majetku sa ujal držby už dávno predtým reálne vyčlenenej čiastky zodpovedajúcej práve predmetným nehnuteľnostiam. Tieto nehnuteľnosti do konca svojho života výlučne a nerušene užíval, obýval a tiež znášal všetky povinnosti s vlastníckym právom súvisiace. Jeho držba nebola nikdy zo strany nikoho rušená ani spochybňovaná. Ich právny predchodca A. Z. teda nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním. Po smrti ich otca nadobudli žalobkyne otcov celý, v pomere k celku polovičný spoluvlastnícky podiel z nehnuteľností vedených na LV č. XXX a vstúpili tak do oprávnenej a dobromyseľnej držby predmetných nehnuteľností začatej ešte ich právnym predchodcom, v ktorej pokračujú aj v súčasnosti.

Žalobkyne majú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nakoľko na liste vlastníctva sú zapísané ako podielovní spoluvlastníci aj iné osoby, ktorým vlastnícke právo nesvedčí.

V súvislosti s označením právnych nástupcov po nebohom A. F. oslovili najstarších obyvateľov Obce O. N. so žiadosťou o identifikáciu tejto osoby, pričom obdržali informáciu, že išlo práve o toho A. F., ktorý v dávnej minulosti býval v predmetnom bývalom spoločnom dvore a neskôr sa odsťahoval do obce F., čo je susedná obec, v ktorej žije ešte jeho dcéra. V Obci F. zistili, že A. F. zomrel ešte dňa XX.XX.XXXX a že v obci žije ešte jeho dcéra D. E., rod. F.. Túto osobne navštívili, pričom menovaná im poskytla informáciu, že jej nebohý otec býval práve v predmetnom bývalom spoločnom dvore, kde sa dotyčná aj narodila. Po zabezpečení úmrtného listu A. F., zomr. dňa XX.XX.XXXX zistili, že po menovanom nebolo prevedené dedičské konanie, ako jediný dôkaz preukazujúci právne nástupníctvo D. E. po ňom bolo možné použiť len potvrdenie obce o skutočnostiach vyplývajúcich z miestneho šetrenia. Právne nástupníctvo D. E., rod. F., nar. XX.XX.XXXX po A. F. preukazujú potvrdením Obce O. N., ako aj rodným listom D. E., Q.. F., kde je ako jej otec uvedený A. F. v tom čase 38 ročný.

3. Žalovaná 1/ sa k žalobe vyjadrila písomne tak, že si neuplatňuje žiadne vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. Žalovaný 2/ sa k žalobe nevyjadril. Žalovaný 3/ sa k veci vypovedal pred dožiadaným súdom. V rámci svojej výpovede uviedol, že z počutia od starej mamy Z. C. vie, že pravdepodobne okolo roku 1930 mohlo dôjsť k reálnemu rozdeleniu spoločného pozemku, ktorý presne definovať nevie a ktorého vlastníckmi bola jeho stará mama Z. C., U.G. F., X. F. a A. F.. Vtedy ešte určite neexistovalo rozdelenie parciel na XXX, XXX B. XXX. On zdedil po jeho matke parcelu č. XXX, táto parcela by mala byť v jeho výlučnom vlastníctve, nevie ako nadobudol podiel k parcelám XXX B. XXX, pravdepodobne došlo k chybe počas ROEP-ky, nikdy sa nehlásil k vlastníctvu k týmto parcelám. Či, kedy a medzi kým došlo k reálnej delbe terajších parciel č. XXX, XXX B. XXX, nevie. Parcely XXX, XXX a parcela XXX sú v priestore reálne oddelené a sú užívané samostatne. Rodičia žalobkýň, ako aj žalobkyne žili nerušene v predmetnom rodinnom dome a v predmetných nehnuteľnostiach dlhú dobu. Pôvodná žalovaná D. E., nar. XX.XX.XXXX nemá nič spoločné s touto vecou, potvrdenie, podľa ktorého je dedičkou zapísaného vlastníka, je omylom.

4. Riadne a včas predvolaní žalovaní sa na pojednávanie nedostavili. Žalovaní 1/ a 3/ svoju neúčasť ospravedlnili, žiadali, aby súd konal v ich neprítomnosti. Žalovaný 2/ svoju neúčasť neospravedlnil. Súd v súlade s § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej len CSP alebo Civilný sporový poriadok) pojednával a rozhodol v neprítomnosti žalovaných.

5. Súd po prečítaní žaloby a písomných vyjadrení strán sporu vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne 1/ a žalovaného 3/ prostredníctvom dožiadaného súdu, prečítaním predložených listinných dôkazov - listu vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie O. N., príslušných pozemno-knižných vložiek č. XXX B. XXX, informatívnej kópie z mapy, kópie pozemno-knižnej mapy, grafickej identifikácie parciel, rodného a úmrtného listu A. F., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, potvrdení obce O. N., sumárneho výpisu Ľudového súdu v Šafárikove, pozemnoknižnej mapy, kúpnej zmluvy zo dňa 05.06.1960, uznesenia Ľudového súdu v Rimavskej Sobote zo dňa 31.10.1960, osvedčenie o dedičstve vydaného notárkou Z.. C. F. sp. zn. 2D 934/94, Dnot 986/94 zo dňa 16.10.1998, predloženej fotodokumentácie, oboznámením sa s celým obsahom spisu, ako aj obsahom pripojeného dedičského spisu po poručiiteľke D. F., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX sp. zn. 8D/135/2015. Vykonal iných dôkazov nebolo do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania navrhnuté. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

6. Z pôvodnej pozemno-knižnej vložky č. XXX pre katastrálne územie Š., na ktorej boli zapísané parcely č. XX B. XX, vyplýva, že v roku 1918 boli zapísaní ako spoluvlastníci nehnuteľností P. F. (1/4), A. F. (1/4), B. F. (1/4) a U. F. (1/4). Podiel P. F. následne prešiel na Z. C., rod. F.. Na základe uznesenia č. XXXX zo dňa 15.06.1934 boli tieto nehnuteľnosti prenesené na novú pozemno-knižnú vložku č. XXX, na ktorej zápis vlastníctva svedčí naďalej A. F. (1/4), B. F. (1/4), U. F. (1/4) a Z. C., Q.. F. (1/4). Podiel B. F. následne prešiel na U. F. a z neho na O. Z. v čiasťke 1/8 a na B. C. v čiasťke 1/8.

7. Podľa sumárneho výpisu z pozemkovej knihy pre katastrálne územie Š., pozemkovoknižnej zápisnice č. XXX boli spoluvlastníkmi parciel č. XX B. XX A.H. F. v čiasťke 1, Z. C. v čiasťke 1, U. F. v čiasťke 1, O. Z. v čiasťke 1/8, B. C. v čiasťke 1/8.

8. Podľa kúpnej zmluvy zo dňa 05.06.1960, zaregistrovanej na Štátnom notárstve v Rimavskej Sobote, predávajúci U. F., O. Z. a B.Ž. C. predali kupujúcemu A. Z. ich polovičný podiel z domového majetku zapísaného v zápisnici č. XXX, katastrálne územie Š., parc. č. XX B. XX za kúpnu cenu 12.000,- Kčs. Podľa čl. V zmluvy zmluvné strany týmto prehlasujú, že polovičný podiel tvorí v skutočnosti jednu bytovú jednotku, a to na základe rozdelenia spoluvlastníctva medzi spoluvlastníkmi. Na základe zmluvy bol Ľudovým súdom v Rimavskej Sobote povolený zápis v zápisnici č. XXX.

9. Podľa potvrdenia Okresného úradu Revúca, katastrálneho odboru zo dňa 27.01.2015 boli v roku 1989 parcely č. XX B. XX identifikované Správou katastra Rimavská Sobota na parcely reg. C parc. č. XXX - zastavaná plocha, parc. č. XXX - záhrada a parc. č. XXX - zastavaná plocha a následne boli zapísané na LV č. XXX.

10. Na liste vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie O. N. sú žalobkyňa 1/, žalobkyňa 2/, žalovaný 3/ a A.H. F. zapísaní ako spoluvlastníci v pomere každý v 1 nasledovných nehnuteľnosti:
- parcela registra "C" parc. č. XXX, zastavané plochy a nádvoría, vo výmere 606 m²,
- parcela registra "C" parc. č. XXX, záhrady, vo výmere 115 m²,
- parcela registra "C" parc. č. XXX, zastavané plochy a nádvoría, vo výmere 402 m².

11. Podľa potvrdenia obce O. N. predmetné nehnuteľnosti (parcely č. XXX a XXX) - rodinný dom súp. č. XX so zastavaným pozemkom, príľahlým dvorom a záhradou užíval od roku 1960 výlučne a nerušene nebohý A. Z., po smrti ktorého zdedili predmetné nehnuteľnosti žalobkyne. Rodina Z. riadne znášala a aj v súčasnosti znáša všetky povinnosti v súvislosti s vlastníckym právom a platí daň z nehnuteľnosti.

12. Z predloženej fotodokumentácie súd zistil, že na múre rodinného domu súp. č. XX, nachádzajúceho sa na parcele parc. č. XXX, katastrálne územie O. N. je uvedený rok 1927.

13. Podľa osvedčenia o dedičstve vydaného notárkou Z.. C. F. sp. zn. 2D 934/94, Dnot 986/94 zo dňa 16.10.1998 nadobudli žalobkyne 1/ a 2/ nehnuteľnosti vedené na LV č. XXX (parc. č. XXX, XXX B. XXX) v podieloch každá v 1. Podľa osvedčenia ide o jednu bytovú jednotku - viď doslovné znenie zmluvy S. XX/XX.

14. Z potvrdení Obce O. N. súd zistil, že bez ďalších osobných údajov sa nevedia jednoznačne vyjadriť ohľadne osoby A. F. zapísaného na liste vlastníctva č. XXX. Vychádzajú z toho, že ide o A. F., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX.

15. Podľa potvrdenia Okresného súdu Rimavská Sobota neprebehlo na uvedenom príslušnom súde dedičské konanie po zomrelom A.H. F., H.. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX.

16. Podľa potvrdení obce O. N. mal A. F., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX manželku A. F., nar. XX.XX.XXXX a deti A. F., nar. XX.XX.XXXX, Š. F., nar. XX.XX.XXXX, Z. Z. F., nar. XX.XX.XXXX, D. F., nar. XX.XX.XXXX, B. F., nar. XX.XX.XXXX a A. F., nar. XX.XX.XXXX. O týchto osobách okrem D. E., rod. F., H.. XX.XX.XXXX nemajú vedomosť, ani o ich úmrtí, ani o ich príbuzných. O súrodencoch menovaného nemajú vedomosť. V menoslove rodnej matriky, ktorý majú k dispozícii za roky 1895 - 1906 nenašli P., X. ani U. F.. Ako dedička po menovanom prichádza do úvahy D. E., rod. F., nar. XX.XX.XXXX.

17. Z rodných a úmrtných listov súd zistil, že A. F., nar. XX.XX.XXXX zomrel dňa XX.XX.XXXX. Bol synom A. F. (28-ročného v čase narodenia syna) a Z. F. (21-ročnej v čase narodenia syna). A. F. nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX bol otcom D. E., H.. XX.XX.XXXX, ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX. Z pripojeného dedičského spisu Okresného súdu Revúca po menovanej sp. zn. 8D/135/2015 vyplýva, že dedičmi po menovanej sú A. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. L., T. U. XXXX/X a F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. X.

18. Právny zástupca žalobkýň na pojednávaní uviedol, že predmetné nehnuteľnosti si niekedy začiatkom minulého storočia ich vtedajší spoluvlastníci, a to rodina F., rozdelili. Právni predchodcovia žalobkýň si na svojej časti postavili rodinný dom a oddelene sa tieto nehnuteľnosti ďalej užívali. Vtedajší spoluvlastníci B. C., O. Z. B. U. F. odpredali svoje podiely na predmetných nehnuteľnostiach otcovi žalobkýň, ktorý tieto nehnuteľnosti riadne užíval. Po jeho smrti ich zdedili žalobkyne v dedičskom konaní, pokračovali v užívaní nehnuteľností, ako je to aj v súčasnosti. Právny predchodca žalobkýň nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním. Je splnená podmienka spôsobilosti predmetu vydržania, doby vydržania aj dobromyseľnosti. Pokiaľ ide o okruh žalovaných, z podania obce nie je možné zistiť identifikačné údaje osôb, ktoré by mali byť deťmi A. F.. Nie sú známe skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné identifikovať tieto osoby a overiť, či ide skutočne o dedičov A. F.. Majú za to, že jedinou dedičkou A. F. bola D. E., ktorá v priebehu konania zomrela.

19. Žalobkyňa 1/ vo svojej výpovede uviedla, že v rodinnom dome, ktorý je postavený na predmetných nehnuteľnostiach, býval jej otec s rodinou, ktorý v roku 1994 zomrel a ako jeho dedičky nadobudli dedičstvo ona a žalobkyňa 2/. Keď chceli tento rodinný dom predať, zistili, že sú vedené ako spoluvlastníčky parciel XXX, XXX B. XXX, pričom vyčlenené a nimi užívané boli len parcely XXX B. XXX. Ako boli vysporiadané nehnuteľnosti predtým, ako ich kúpil ich otec, nevie, lebo nie sú žiadne osoby, ktoré by si to pamätali. Vie len, že v tom čase ľudia riešili tieto veci ohľadne nehnuteľností ústne, čiže tak to bolo aj v prípade ich právnych predchodcov pred kúpou. Preto po vyčlenení týchto nehnuteľností bol na parcele XXX postavený rodinný dom. Parcely, ktoré v skutočnosti užívajú a ktoré považujú za svoje, teda parcely č. XXX B. XXX, sú oddelené od parcely XXX a sú aj oplotené.

20. Na základe vyššie uvedeného zisteného skutkového stavu súd vec posúdil nasledovne:

21. Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

22. V prvom rade sa súd zaoberal otázkou, či je na požadovanom určení naliehavý právny záujem, keďže žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, len ak je na tom naliehavý právny záujem. Podľa ustálenej judikatúry určovacia žaloba má povahu preventívnu, pričom medzi stranami musí existovať aktuálny stav objektívnej neistoty, ktorý je ohrozením právneho postavenia žalobcu a ktorý nemožno odstrániť iným právnym prostriedkom. Jestvuje teda ohrozenie práva, či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobcu, ktorý nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom a jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty.

23. V predmetnej veci sa žalobkyne domáhajú určenia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, pričom podľa predloženého listu vlastníctva č. XXX sú ako spoluvlastníci predmetných nehnuteľností vedení okrem žalobkýň i A. F. a žalovaný 3/. Je teda nesúlad medzi zápisom v katastri nehnuteľností a tvrdeným skutočným stavom. Možno teda konštatovať, že existuje aktuálny stav

objektívnej neistoty, ktorý je ohrozením právneho postavenia žalobkýň, a ktorý nemožno odstrániť iným právnym prostriedkom. Súd má teda za to, že je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení vlastníckeho práva.

24. Keďže je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, súd posudzoval dôvodnosť žaloby po vecnej stránke.

25. Pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitímáciu žalovaných, súd skúmal, či sú stranami sporu všetky osoby zapísané na predmetnom liste vlastníctva ako spoluvlastníci, resp. ich právni nástupcovia. Na liste vlastníctva č. XXX sú okrem žalobkýň zapísaní i žalovaný 3/ a A. F.. Pasívna vecná legitímácia žalovaného 3/ je teda daná.

Preukázanie pasívnej vecnej legitímácie žalovaných je na žalobcoch, v prípade nepreukázania relevantných skutočností v súvislosti s pasívnou vecnou legitímáciou je daný dôvod na zamietnutie žaloby. Keďže ale bolo tunajšiemu súdu odvolacím súdom uložené vykonať dokazovanie na zistenie, kto je právnym nástupcom po A. F., ktorý je zapísaný ako podielový spoluvlastník predmetných nehnuteľností, súd i bez návrhu zisťoval právne nástupníctvo po A. F. a tiež vyzval žalobkyne na oznámenie relevantných skutočností.

Z listín vyžiadaných z katastra nehnuteľností a Obce O. N. bolo zistené, že ako spoluvlastníci vtedajších parciel XX B. XX (predmetných parciel č. XXX, XXX a parcely č. XXX) boli v roku 1918 zapísaní P. F., A. F., B. F. B. U. F.. Dátum nadobudnutia ani titul nadobudnutia vlastníckeho práva nebolo možné zistiť, rovnako ako ani identifikačné údaje spoluvlastníka A. F.. Ani podľa ostatných vtedajších spoluvlastníkov (keďže nadobudli nehnuteľností pravdepodobne spoločne) nebolo možné A. F. jednoznačne identifikovať, súd sa nepodarilo ani zistiť, kto sú tieto osoby. Preto sa súd obrátil na Obec Gemerská Ves, kde sa nachádzajú predmetné nehnuteľnosti, na oznámenie relevantných skutočností v tejto súvislosti. Z potvrdení obce vyplýva, že by malo ísť o A. F., H.. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Iná osoba, ktorá by prichádzala do úvahy ako osoba zapísaná na liste vlastníctva, nebola napriek uvedeným šetreniam zistená. Oznámené skutočnosti potom potvrdzujú tvrdenie žalobkýň, že im dcéra A. F., H.. XX.XX.XXXX D. E., H.. XX.XX.XXXX potvrdila, že jej otec býval v rodinnom dome postavenom na predmetných nehnuteľnostiach. Súd má teda za to, že A. F. zapísaný na liste vlastníctva č. XXX je A. F.H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Z potvrdenia Obce O. N. vyplýva, že D. E., nar. XX.XX.XXXX je dcérou A. F., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Tiež z rodného listu menovanej vyplýva, že jej otec mal v čase jej narodenia 38 rokov, teda sa narodil v roku 1898. Zo všetkých uvedených skutočností potom súd dospel k záveru, že D. E., nar. XX.XX.XXXX bola dcérou A. F. zapísaného na liste vlastníctva č. XXX.

Z vyžiadaných listín ďalej nevyplýva, že by i iná osoba ako uvedená dcéra bola dedičom po A. F., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Nebolo preukázané, že manželka a ďalšie deti menovaného boli čase jeho smrti zijúce. Preto súd vychádzal i z toho, že jedinou dedičkou A. F., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX bola D. E., H.. XX.XX.XXXX.

D. E., H.. XX.XX.XXXX zomrela dňa XX.XX.XXXX, pričom z dedičského spisu po uvedenej poručiteľke bolo zistené, že žalovaní 1/ a 2/ sú jej dedičmi. Žalovaní 1/ a 2/ sú teda i dedičmi po A.H. F., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, ktorý je ako spoluvlastník zapísaný na liste vlastníctva. Pasívna vecná legitímácia žalovaných 1/ a 2/ je teda daná.

Pokiaľ ide o tvrdenie žalovaného 3/, že by D. E., nar. XX.XX.XXXX nemala byť stranou sporu, že ide omyl v potvrdení obce o dedičovi zapísaného vlastníka, že ide o menovkyňu skutočnej dcéry vlastníka, táto skutočnosť sa nepotvrdila. Žalovaný poprel tvrdenie žalobkýň, neuviedol ale žiadne vlastné tvrdenie v tejto súvislosti. Žalovaný 3/ neuviedol, kto by mal byť správne žalovaným, či ide o dcéru iného A. F. alebo je iná osoba dcérou A.Á. F., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Neuviedol, o koho by správne malo ísť, preto nebolo možné tieto skutočnosti preveriť. Ako je uvedené vyššie, z rodného listu a potvrdenia obce vyplýva, že D. E., nar. XX.XX.XXXX bola dcérou A. F., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, ktorý je jedinou osobou, ktorá bola súdom zistená ako osoba, ktorá by mohla byť A. F. zapísaným na liste vlastníctva č. XXX.

26. Súd na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že žalovaní 1/ - 3/ sú pasívne vecne legitimovaní. Stranami predmetného sporu sú teda všetky osoby zapísané na liste vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie O. N., resp. ich právni nástupcovia.

27. Podľa § 128 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len Občiansky zákonník) držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba. Držať možno veci, ako aj práva, ktoré pripúšťajú trvalý alebo opätovný výkon.

28. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

29. Podľa § 132 Občianskeho zákonníka vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

30. Podľa § 134 Občianskeho zákonníka oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Takto nemožno nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125). Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca. Pre začiatok a trvanie doby podľa odseku 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premlčacej doby.

31. Držba je faktické ovládanie veci alebo práva (corpus possessionis) s úmyslom mať vec alebo právo pre seba (animus possidendi). Faktickým ovládaním je taký vzťah k veci, ktorý sa javí ako panstvo nad vecou. Držba predpokladá držobnú vôľu a faktické ovládanie veci. Držiteľom veci (i nehnuteľnosti) je teda ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou, resp. kto právo vykonáva ako svoje. Nakladanie s vecou neznamená fyzické ovládanie veci (to je len jedným s možných spôsobov ovládania veci), ktoré nie je možné napríklad u pozemkov, ale ovládanie faktické, ktoré vzhľadom na spoločenské posúdenie (obecné názory a skúsenosti) znamená nakladanie s vecou, pričom napríklad u pozemkov vlastník nemusí na pozemok vstúpiť a i napriek tomu môže s pozemkom nakladať ako s vlastným. "Držiteľ pozemku zúštvá jeho držiteľom, pŕestože jej nechal ležet ladem, pokut se držby pozemku nechopí někdo jiný." (rozsudok NS ČR sp. z. 22 Cdo 2302/2000). "K uchopení držby nemovitosti není třeba jejího užívání." (rozsudok NS ČR sp. z. 22 Cdo 1442/2004). Občiansky zákonník rozoznáva držbu oprávnenú a neoprávnenú. Ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Obe podmienky musia byť splnené súčasne, teda že oprávnený držiteľ je v dobrej viere, že mu vec alebo právo patrí i že je v tejto dobrej viere so zreteľom na všetky okolnosti. To, či je držiteľ v dobrej viere treba hodnotiť objektívne, teda je nutné brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu prípadu po každom požadovať, nemohol mať počas celej vydržacej doby dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí. Dobrá viera zaniká v momente, keď sa držiteľ oboznámil so skutočnosťou, ktorá objektívne musí vyvolať pochybnosť o tom, či mu vec patrí.

32. Súd mal v danej veci za preukázané, že nehnuteľnosti vedené v súčasnosti na LV XXX pre katastrálne územie O. N. sú pozemkami pôvodne vedenými ako parcely č. XX B. XX pre katastrálne územie Š.B.. Ako spoluvlastníci týchto nehnuteľností boli v roku 1960 v katastri nehnuteľností zapísaní A. F. v pomere 1, Z. C. v pomere 1, U. F. v pomere 1, O. Z. v pomere 1/8, B. C. v pomere 1/8. U. F., O. Z. B. C. predali kúpnu zmluvou zo dňa 05.06.1960 svoje podiely k uvedeným nehnuteľnostiam A. Z., otcovi žalobkyni. Vlastnícke právo právneho predchodcu žalobkyni bolo zapísané do katastra nehnuteľností. Na podklade tejto kúpnej zmluvy sa právny predchodca žalobkyni (ich otec A. Z.) ujal držby nehnuteľností, ale len držby predmetných nehnuteľností, pričom bol v dobrej viere, že nadobudol reálne vyčlenené predmetné pozemky a nie spoluvlastnícky podiel na všetkých nehnuteľnostiach vtedajších parciel č. XX B. XX. Táto skutočnosť vyplynula jednak z výpovede žalobkyne 1/, ale aj z výpovede žalovaného 3/, ktorý potvrdil, že rodičia žalobkyni, ako aj žalobkyne žili nerušene v predmetnom rodinnom dome a v predmetných nehnuteľnostiach dlhú dobu. Vyplýva to i z kúpnej zmluvy, podľa ktorej zmluvné strany nemienili predať podiel na všetkých nehnuteľnostiach, ale reálne oddelenú bytovú jednotku. Podľa zmluvy prevádzaný podiel tvorí v skutočnosti jednu bytovú jednotku a to na základe rozdelenia spoluvlastníctva medzi spoluvlastníkmi. Zároveň sa žalovaný 3/ považuje za výlučného vlastníka parcely č. XXX, ktorá bola pôvodne spolu s predmetnými nehnuteľnosťami súčasťou pôvodných parciel č. XX B. XX. I z toho možno vyvodit, že pri uzatváraní zmlúv, na základe ktorých dochádzalo k zmene vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam tvoriacim vtedajšie parcely č. XX B. XX, vychádzali zmluvné strany z toho, že tieto nehnuteľnosti sú tvorené rozdelenými nehnuteľnosťami s rozdielnymi vlastníkmi, nie

že všetci spoluvlastníci majú podiel na všetkých nehnuteľnostiach. Na základe týchto zistení možno právneho predchodcu žalobkýň považovať za oprávneného držiteľa predmetných nehnuteľností, ktorý bol v dobrej viere so zreteľom na všetky okolnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktoré mu patria v celosti. V jeho držbe ho nikto nerušil, ani v rámci predmetného konania si žiaden so žalovanými neuplatňoval nároky vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam. Právny predchodca žalobkýň mal zároveň v oprávnenej držbe veci, ktoré môžu byť predmetom vydržania a mal ich v oprávnenej držbe od roku 1960 do svojej smrti v roku 1994, teda zákonom stanovenú dobu 10 rokov. Na základe uvedeného má súd za to, že právny predchodca žalobkýň - nebohý A. Z. nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, nadobudol vydržaním vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam a v čase svojej smrti bol výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností v pomere k celku 1/1. V tomto pomere teda predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po ňom. Žaloba o určenie vlastníckeho práva z titulu vydržania je teda dôvodná.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd žalobe vyhovel a určil, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po právnom predchodcovi žalobkýň - A. Z., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX.

34. O trovách konania strán rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že žalobkyne, ktoré boli vo veci úspešné v plnej miere, nemajú nárok na náhradu trov konania, nakoľko sa tohto nároku vzdali.

Poučenie:

Účastníci konania, ktorí sa po vyhlásení rozsudku výslovne vzdali práva na odvolanie, nemajú právo podať proti tomuto rozsudku odvolanie.

Účastníci konania, ktorí sa práva na odvolanie proti rozsudku nevzdali, môžu proti tomuto rozsudku podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.